

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf. 211

Telefon: (06-1) 472-8865, Fax: (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/06/2014.

Iktatószám: Vj/06-35/2014.

NYILVÁNOS VÁLTOZAT!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Horváth és Társai Ügyvédi Iroda DLA Piper (eljáró ügyvéd: dr. P. A. és dr. Sz. I.; 1124 Budapest, Csörsz utca 49-51.) által képviselt **Lumen Hungary Holding Zrt.** (1124 Budapest, Csörsz utca 49-51.) kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelemre indult versenyfelügyeleti eljárásban, amelyben további ügyfélként részt vett az Oppenheim Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. F. G.; 1053 Budapest, Károlyi utca 12.) által képviselt **Ringier Kiadó Kft.** (1082 Budapest, Futó utca 35-37.), **Julius Media Holding Kft.** (1122 Budapest, Városmajor utca 11.) és **Julius Magazines Kft.** (1122 Budapest, Városmajor utca 11.) meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács engedélyezi, hogy a Lumen Hungary Holding Zrt. irányítást szerezzen a Ringier Kiadó Kft. és a Julius Media Holding Kft. felett.

A Nemzeti Média-és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa az összefonódáshoz 477/2014 (V.29.) számon: „az előzetes szakhatósági hozzájárulást megadja. Az előzetes szakhatósági hozzájárulás a kiadástól számított hat hónapon belül használható fel, amennyiben a szakhatósági hozzájárulás szempontjából meghatározó ténybeli, piaci és szabályozási körülmények a szakhatósági állásfoglalást követően nem változtak. Az előzetes szakhatósági eljárásért a Lumen Hungary Holding Zrt. által fizetendő igazgatási szolgáltatási díj megfizetésre került, az egyesített előzetes szakhatósági hozzájárulás iránti eljárás során a Lumen Hungary Zrt. tekintetében egyéb eljárási költség nem merült fel.”

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett összefonódás

- 1) Az Axel Springer SE és a Ringier AG 2010. március 23-án kötött megállapodásukkal kölcsönösen vállalták, hogy meghatározott közép-kelet-európai államokban lévő érdekeltségeiket az általuk erre a célra alapítandó, közös irányítású Ringier Axel Springer Media AG-ban egyesítik. A két vállalkozás kérelmet nyújtott be a Gazdasági Versenyhivatalhoz a közös vállalkozás alapításának engedélyezésére. Az ennek nyomán indult Vj-42/2010. számú eljárást a Versenytanács 2011. május 11-én kelt végzésével megszüntette, mert a kérelmezők kérelmüket visszavonták. A visszavonás oka az volt, hogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) Médiatanácsa a Gazdasági Versenyhivatal által a médiaszolgáltatásról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 171. § alapján kért szakhatósági hozzájárulást megtagadta. Erre tekintettel a Ringier AG, illetve az Axel Springer SE által egyedül irányított magyarországi vállalkozások nem kerültek az alapított közös vállalkozás irányítása alá.
- 2) Annak érdekében, hogy magyarországi tevékenységeiket legalább részben közös irányításuk alá helyezhessék az Axel Springer SE és a Ringier AG úgy döntött, hogy magyarországi tevékenységeik egy részét értékesítik egy tőlük független harmadik fél részére.
- 3) Az előzőek megvalósítása céljából a Lumen Holding Hungary Zrt. 2014. január 22-én szerződést (a továbbiakban: Szerződés) kötött a Ringier AG-vel, mint eladóval a Ringier Kiadó Kft. és a Julius Media Holding Kft. feletti irányításszerzésre.
- 4) A Szerződés azt is rögzítette, hogy a 3) pont szerinti irányításszerzések előfeltétele, hogy [...] ¹.
- 5) A Szerződés értelmében a 3) pont szerinti tranzakció végrehajtását megelőzően, továbbá [...] ¹.
- 6) A Lumen Hungary Holding Zrt. a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2014. január 24-én benyújtott kérelmében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján a 3) pontban hivatkozott tranzakció engedélyezését kérte. ²
- 7) A kérelmező az Mttv. 171. § (7) bekezdése alapján a NMHH Médiatanácsához fordult előzetes szakhatósági hozzájárulásért. Erre tekintettel a vizsgáló a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 32. § (1) bekezdés alapján az eljárást 2014. március 10-én kelt Vj/6-5/2014. számú végzésével felfüggesztette. A Médiatanács 477/2014 (V.29.) számú előzetes szakhatósági hozzájárulását előírás, illetve feltétel nélkül, a Ket. 72. § (4)

¹ A továbbiakban a [...] szimbólummal jelölt részek üzleti titkot képeznek.

² A Ringier AG és az Axel Springer SE egyidejűleg kérelmet nyújtott a jelen tranzakció által nem érintett magyarországi tevékenységeiknek az általuk közösen irányított Ringier Axel Springer AG irányítása alá kerülésének engedélyezése érdekében is, melyet a Gazdasági Versenyhivatal a Vj-7/2014. számú eljárásban bírált el.

bekezdés a) pontja alkalmazásával (indokolást nem tartalmazó egyszerűsített döntés formájában) 2014. május 29-én adta meg, melyre figyelemmel a vizsgáló az eljárás felfüggesztését 2014. május 30-án kelt Vj/6-017/2014. számú végzésével megszüntette.

- 8) A kérelmezett összefonódás a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján – a kérelmezők nyilatkozata szerint - nem bejelentés-köteles. Az összefonódás engedélyezésére Magyarországon kívül más ország versenyhatósága előtt nem indult eljárás.
- 9) Az eljáró versenytanács 2014. június 3-i, Vj/6-18/2014. számú végzésével a Tptv. 63. § (4) bekezdése alapján a Tptv. 63. § (3) bekezdése b) pontjának alkalmazásáról döntött.

II.

Az összefonódás résztvevői

A VCP-csoport

- 10) A jelen tranzakció céljára alapított Lumen Hungary Holding Zrt. a Collegia Privatstiftung által a VCP Capital Partners Unternehmensbetrugungs AG-n keresztül irányított vállalkozás-csoport (a továbbiakban: VCP-csoport) tagja. A VCP-csoport meghatározó tevékenysége a független vállalatfinanszírozási tanácsadás és a közvetlen befektetés.
- 11) A VCP-csoportnak magyarországi tagja nincs. A csoportba tartozó VCP Finanz Holding Kft. az FHB Jelzálogbank Nyrt. jelentős kisebbségi részvényese.
- 12) A VCP-csoport külföldön honos tagjai Magyarországon a 2013. évben nem értek el nettó árbevételt.

A Ringier Kiadó-csoport

- 13) A 3) szerinti tranzakció végrehajtásáig a Ringier AG által az irányítása alá tartozó vállalkozások körében a Szerződés értelmében megvalósítandó változások [lásd 5) pont] eredményeként a Ringier Kiadó Kft. és az általa irányított vállalkozások (a továbbiakban együtt: Ringier Kiadó-csoport) napilapok és magazinok kiadásával és azok hirdetési felületeinek értékesítésével, online újságok megjelenítésével és azok hirdetési felületeinek értékesítésével, coldset nyomdai szolgáltatások nyújtásával, valamint lapterjesztéssel foglalkoznak.
- 14) A Ringier Kiadó-csoport az alábbi napilapokat, magazinokat és online újságokat adja ki, illetve jelenteti meg:
 - Politikai napilap (Népszabadság)
 - Sport napilap (Nemzeti Sport)
 - Sport magazinok (Képes Sport, Sport and Style)
 - Gyermekek és ifjúsági magazinok (BRAVO, BRAVO Girl, Buci Maci, IM, neon.hu)
 - Konyhai magazin (Tina Konyha)
 - Heti/kéthetes női magazin (hot!)

15) A Ringier Kiadó-csoportnak kizárólag magyarországi tagjai vannak, melyek a 2012. évben – az egymás közötti forgalom nélkül - együttesen 15 milliárd forintot meghaladó nettó árbevétel érték el.

A Julius-csoport

16) A 3) pont szerinti tranzakció végrehajtásáig az Axel Springer SE által az irányítása alá tartozó vállalkozások körében a Szerződés értelmében megvalósítandó változások [lásd 5) pont] eredményeként a Julius Media Holding Kft. és a Julius Magazines Kft., valamint az általuk irányított vállalkozások, továbbá a Julius Magazines Kft.-be bevitt lapok, mint vállalkozásrészek (a továbbiakban együtt: Julius-csoport) napilapok, magazinok kiadásával és azok hirdetési felületeinek értékesítésével, valamint online újságok megjelenítésével és azok hirdetési felületeinek értékesítésével foglalkoznak.

17) A Julius-csoport az alábbi napilapokat, magazinokat és online újságokat adja ki, illetve jelenti meg:

- Regionális napilapok (Új Dunántúli Napló, Heves Megyei Hírlap, Új Néplap, 24 óra, Somogyi Hírlap, Tolnai Népszerűség, Petőfi Népe, Békés Megyei Hírlap)
- Regionális vasárnapi politikai újság (Vasárnap Reggel)
- Üzleti napilap (Világgazdaság)
- Lakberendezési magazin (Lakáskultúra)
- Konyhai magazinok (Fanny Konyha, mindmegette.hu)
- Egészség- és életmódmagazin (astronet.hu)
- Heti, kéthetes női magazin (Fanny)
- Üzleti magazin (Manager Magazin)
- Autós magazin (Autó Motor)
- Regionális hirdetési újságok (Tempo, Grátis)

18) A Julius-csoportnak kizárólag magyarországi tagjai vannak, melyek a 2012. évben – az egymás közötti forgalom nélkül – 500 millió forintot meghaladó nettó árbevétel érték el.

III.

A Ringier Kiadó-csoport és a Julius-csoport piaci helyzete

Lapkiadás

19) A nyomtatott sajtó sajátos termék, ugyanis tulajdonságai és felhasználási célja alapján ugyanaz a termék („a lap”) egyszerre elégíti ki olvasói és hirdetői igényeket. Az olvasók a nyomtatott sajtótermékeket elsősorban, mint információforrást vásárolják meg. A hirdetők (hirdetési ügynökségek) pedig hirdetés, illetőleg reklám céljára vásárolnak helyet (felületet) a nyomtatott sajtótermékekben.

Az olvasói piac

20) A nyomtatott sajtótermékeken belül léteznek:

- megjelenési gyakoriság szerint: napilapok és időszakos lapok, magazinok;
- terjesztési terület szerint: országos és regionális lapok;
- tartalom szerint: általános információkat (nemzetközi-hazai hírek, vélemények, kultúra, gazdaság, sport, stb.) tartalmazó lapok, valamint szakosított (gazdasági-pénzügyi, sport, női, bulvár stb.) lapok.

21) A napilapokon belül országos terjesztésű és megyei napilapok találhatók. Az országos napilapok között vannak:

- a politikai napilapok: a Magyar Hírlap, a Magyar Nemzet, a Népszabadság és a Népszava;
- gazdasági napilapok: a Világgazdaság és a Napi Gazdaság;
- ingyenes napilapok;
- a bulvár napilapok;
- sport napilap: a Nemzeti Sport.

22) A napilapok körében a specializálódott (sport, gazdasági, bulvár) napilapok egymástól és a politikai napilapoktól is lényegesen eltérő fogyasztói igényeket elégítenek ki.

23) Az országos és a megyei politikai napilapok egyaránt közölnek híreket, elemzéseket, háttéranyagokat, kommentárokat, publicisztikát, esetenként tartalmaznak tematikus mellékletet. A hírpalettáik is nagyban hasonlóak: a külföldi és országos, a politikai, közéleti, sport, időjárás hírek egyaránt megtalálhatók mindkét laptípusban. A megyei napilapok azonban főként a helyi lakosság információ igényét elégítik ki: a megye, a megyeközpont életével, társadalmi, kulturális és sport eseményeivel foglalkoznak. A megyei lapok is tartalmaznak ugyan nemzetközi és országos híreket, de a mérték, a minőség és az arányok lényegesen eltérőek az országos politikai napilapokhoz képest. Míg a Ringier Kiadó-csoport által megjelentetett Népszabadság ára 230 forint (pénteken és szombaton: 245 forint), addig a Julius-csoport által kiadott megyei napilapok ára 160 forint.

24) A Vj-42/2010. számú eljárásban a Gazdasági Versenyhivatal megbízásából a Bell Research Kft. által elvégzett napilap olvasói piackutatás eredményei egybehangzóan arra mutattak, hogy az olvasók nem tartják egymással felcserélhetőnek az országos és a megyei politikai napilapokat.

25) Az időszakos lapok (magazinok) és a napilapok szintén eltérő fogyasztói igényeket elégítenek ki, és a különböző tematikájú (sport, gyermek, női, üzleti, lakberendezési, konyha, autó) magazinokat is más-más jellegű információk megszerzése érdekében olvassák a fogyasztók.

26) A Ringier Kiadó-csoport és a Julius-csoport által egyaránt kiadott női magazinok esetében a két vállalkozáscsoport együttes magyarországi részesedése az értékesített

példányszám és a bevétel alapján is 10-15 százalék közötti. A szintén mindkét vállalkozáscsoport által kiadott konyhai magazinok esetében az együttes részesedés értékesített példányszám és bevétel alapján sem éri el az 5 százalékot.

Hirdetői piac

- 27) Magyarországon a hirdetésre (reklámra) fordított összeg a 2009. év óta folyamatosan csökken, és a hirdetési árak is csökkenő tendenciát mutatnak.
- 28) A hirdetéseknek a célközönséghez való eljuttatása érdekében a hirdetők gyakran egyidejűleg több médiumot is felhasználnak, a hirdetési lehetőségek kombinációját (un. médiamix-et) alkalmazva.
- 29) A nyomtatott sajtó egésze tekintetében a Ringier Kiadó-csoport és a Julius-csoport együttes részesedése a magyarországi hirdetési bevételekből 10-15 százalék közötti, ezen belül a napilapok esetében 25-30 százalék közötti.

Nyomdai szolgáltatás

- 30) A Ringier Kiadó-csoport által végzett coldset nyomdai szolgáltatás olyan eljárás, melyet a napilapok nyomtatása esetén alkalmaznak.
- 31) Coldset nyomdai szolgáltatást Ringier Kiadó-csoport mellett több vállalkozás is végez Magyarországon: InformMédia (Debrecen), Lapcom (Szeged, Győr), Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. (Lajosmizse), Pannon Lapok Társasága (Veszprém), Komáromi Nyomda Kft. (Komárom). Szintén coldset nyomdával rendelkezik egy az Axel Springer SE irányítása alá tartozó vállalkozás Kecskeméten. Ez a vállalkozás azonban a 3) pont szerinti üzletrésztársaságokat megelőző lépések során nem kerül át a Julius-csoportba, így szintén az összefonódás végrehajtása esetén létrejövő vállalkozáscsoport versenytársa lesz a coldset nyomdai szolgáltatás tekintetében.
- 32) A Ringier Kiadó-csoport részesedése a coldset nyomdai szolgáltatás magyarországi forgalmából 15-20 százalék közötti, a coldset nyomdai kapacitásokból azonban 30-40 százalék közötti mértékben részesedik. A kapacitások kihasználatlansága a piac többi résztvevőjét is jellemzi, és ebben a jövőben sem várható változás, mert a napilap forgalom csökkenésével párhuzamosan a coldset nyomdai tevékenység iránti igények is mérséklődnek.

Lapterjesztés

- 33) A Ringier Kiadó-csoportba tartozó MediaLog Zrt.³ országos előfizetéses lapterjesztési tevékenységet végez. Az előfizetéses lapterjesztés a lapok kiadóktól való átvételét és az előfizetők lakhelyére történő eljuttatását jelenti. Az előfizetéses lapterjesztés végzéséhez kiterjedt kézbesítői hálózat, valamint logisztikai és szállítási eszközpark szükséges.
- 34) Az előfizetéses lapterjesztésen belül a napilapok és az időszakos lapok terjesztése eltérő jellemzőkkel bír, különös tekintettel a napilapok terjesztésével szemben támasztott azon követelményére, hogy a kézbesítésnek a megjelenés napján a kora reggeli órákban meg kell történnie. A MediaLog Zrt. egyetlen jelentősebb versenytársa (elsősorban az időszakos lapok tekintetében) a Magyar Posta Zrt.
- 35) A Julius-csoport megyei napilapjainak előfizetéses terjesztését saját maga végzi.

IV.

Az engedélykérelmi kötelezettség

Összefonódás

- 36) A Tpv. 23. § (1) bekezdés a) pontja alapján vállalkozások összefonódása jön létre, ha a vállalkozás része a vállalkozástól független másik vállalkozás részévé válik. A Tpv. 23. § (5) bekezdése szerint vállalkozásrésznek minősülnek az olyan eszközök vagy jogok, amelyek megszerzése önmagában vagy a vállalkozás rendelkezésére álló eszközökkel és jogokkal együtt elégségesek a piaci tevékenység végzéséhez.
- 37) A Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás közvetlen irányítást szerez egy vagy több tőle független vállalkozás felett. A Tpv. 23. § (2) bekezdés a) pontja szerint közvetlen irányítással rendelkezik a vállalkozás, ha a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel rendelkezik.
- 38) A Versenytanács Tpv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2012., 23.33 pontja szerint „... közömbös, hogy az irányítást milyen konstrukcióban (mennyi lépcsőben, hány jogügylet révén) szerezték meg, feltéve, hogy a végeredmény végül egyetlen összefonódást alapoz meg. Ehhez az eljáró versenytanács álláspontja szerint is – összhangban a Bizottság gyakorlatával [lsd. a Bizottság közleménye a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet szerinti egységes jogalkalmazásról (2008/C 95/01)] – meg kell határozni az ügyletek mögötti valós gazdasági célt. [...] Egyetlen összefonódás állhat ezért fenn [...], ha ugyanaz(ok) a vásárló(k) az irányítást végső soron egyetlen üzleti tevékenység, vagyis egyetlen gazdasági egység felett, több, de egymást feltételező jogügylettel szerzik meg, függetlenül attól, hogy az ügyletek önállóan irányításszerzésnek minősülnek-e, illetve hogy az eladók egyazon vállalkozás-csoportba tartoznak-e. (Vj-59/2012., Vj-88/2012.)” Az eljáró

³ A Gazdasági Versenyhivatal az összefonódás engedélyezése iránti kérelem esetleges elmulasztása miatt hivatalból indított Vj-40/2014. számú eljárásban vizsgálja, hogy a MediaLog Zrt. esetében a Ringier-csoport és a Sanoma-csoport közös irányítását felváltotta-e a Ringier-csoport egyedüli irányítása. Az eljáró versenytanácsnak a jelen eljárásban nem volt szükséges állást foglalni ebben a kérdésben, mert az engedélykérelmi kötelezettség (a küszöbszámok teljesülése) és engedélyezhetőség szempontjából is közömbös, hogy egyedüli vagy közös irányítás alatt áll-e a MediaLog Zrt.

versenytanács szerint tehát a különböző ügyletek egyetlen összefonódássá kapcsolódása olyan tartalmi kérdés, amelyet az ügyletek mögötti valós gazdasági cél határoz meg. Ebből következően az irányításváltozás Tptv. 23. § (1) bekezdése szerinti azonosítását is tartalmilag, ezen gazdasági cél mentén kell elvégezni. (vö. Vj-52/2013 és Vj-29/2014).

- 39) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a jelen összefonódás valós gazdasági célja nem vitathatóan a Ringier AG 13) és 14) pont szerinti, valamint az Axel Springer SE 16) és 17) pont szerinti tevékenységeinek VCP-csoport általi megszerzése. E gazdasági cél megvalósítása érdekében a Ringier AG a Ringier Kiadói-csoportba, az Axel Springer SE pedig a Julius-csoportba viszi be azon magyarországi érdekeltségeit (vállalkozásokat és vállalkozásrészeket), melyeket a VCP-csoport részére érkecsít. Erre tekintettel az eljáró versenytanács a *formáját tekintve* a VCP-csoportnak a Ringier Kiadói Kft. és a Julius Media Holding Kft. feletti közvetlen irányításszerzéseivel megvalósuló összefonódást *tartalmilag* a VCP-csoportnak a Ringier Kiadói- és a Julius-csoportba bevitt vállalkozások feletti Tptv. 23. § (1) bekezdés b) pontja szerinti irányításszerzése *mellett*, az ezen vállalkozásokba az 5) pont szerinti előzetes lépésekkel bevitt vállalkozásrészeknek a Tptv. 23. § (1) bekezdés a) pontja szerinti megszerzésének is minősítette.
- 40) A Ringier AG-nak a tőle független Julius Media Holding Kft., valamint a Ringier Kiadó Kft.-nek a tőle független Julius Magazines Kft. feletti, a 37) pont alapján önállóan is összefonódásnak minősülő irányításszerzését [lásd 4) pont] az eljáró versenytanács olyan átmeneti lépésnek tekintette, amely csak eszköz ahhoz, hogy a Lumen Hungary Holding Zrt. a Julius Media Holding Kft. felett, illetve a Ringier Kiadó Kft. feletti irányítás szerzés révén a Julius Magazines Kft. felett is irányítást szerezzen. Ezért – összhangban a fent hivatkozott 23.33. számú elvi jelentőségű döntéssel – a tranzakció 3) és 4) pont szerinti lépései egyetlen összefonódásnak minősülnek.
- 41) A Szerződés értelmében az összefonódás végrehajtását megelőzően a Ringier AG és az Axel Springer SE által megteendő (a vállalkozás-csoportjaikon belüli, és így külön összefonódásnak nem minősülő) előzetes lépéseket [lásd 5) pont] az eljáró versenytanács nem tekintette olyan körülményeknek („feltételeknek”), amelyeknek előzetes megvalósítása szükséges feltétele lenne a kérelem benyújtásának és elbírálásának. Azok végrehajtásában ugyanis a felek a Szerződésben megállapodtak (akaratgyezyésre jutottak), és azok megvalósítása kizárólag a felektől függ, ezért az összefonódásnak valamely előzetes lépés elmaradása miatti meghiúsulása versenyjogi tartalmát tekintve nem különbözne attól az esettől, ha az összefonódást a felek bármilyen más okból (pl. érdekmúlás) az engedélyezés ellenére végül nem valósítanák meg [(lásd Vj-4/2014. 17) pont].

A küszöbértékek

- 42) A Tptv. 24. § (1) bekezdés szerint a vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivattaltól engedélyt kell kérni, ha valamennyi érintett vállalkozás-csoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozás-csoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenötmilliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozás-csoportok között van legalább két olyan vállalkozás-csoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozás-csoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások

nettó árbevételével együtt ötszázmillió forint felett van. A Tpv. 27. § (4) bekezdése alapján vállalkozásrész esetében az azt értékesítő vállalkozás által az értékesített eszközök és jogok hasznosításával elért előző évi nettó árbevételt kell figyelembe venni.

- 43) Az eljáró versenytanács a Tpv. 24. § (1) bekezdése szerinti küszöbszámítás szerint az összefonódással érintett vállalkozáscsoportoknak az irányítást és a vállalkozásrészeket megszerző VCP-csoportot, valamint az irányítása alá kerülő Ringier Kiadói-csoportot és Julius-csoportot tekintette. Ez utóbbi vállalkozáscsoport azon tagja esetében (Julius Magazines Kft.), amelybe az 5) pont szerinti előzetes lépésekkel vállalkozásrészek kerülnek bevitelre, e vállalkozásrészeknek a Tpv. 27. § (4) bekezdése szerint számított nettó árbevételét vette figyelembe az eljáró versenytanács, mert ezen vállalkozásrészek megszerzése is tartalma szerint az összefonódás részét képezi [lásd 39) pont].
- 44) Az összefonódásban az előzőek szerint érintett vállalkozáscsoportok közül a VCP-csoport nem ért el a Tpv. rendelkezései alapján figyelembe veendő nettó árbevételt. A Ringier Kiadó-csoport és a Julius-csoport tagjainak, továbbá a Julius Magazines Kft. alá az 5) pont szerinti előzetes lépésekkel bevitt vállalkozásrészeknek a Tpv. 27. § (4) bekezdése szerint számított utolsó hitelesen lezárt (2012.) évi együttes nettó árbevétele ugyanakkor meghaladta a 15 milliárd forintot, és ezen belül legalább kettő az 500 millió forintot⁴, vagyis az összefonódás eléri a Tpv. 24. § szerinti (az engedélykérési kötelezettség feltételét képező) értékeket. Ezért a jelen összefonódáshoz a Gazdasági Versenyhivatal engedély szükséges.

V.

Az összefonódás értékelése

- 45) A Tpv. 30. § (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.
- 46) A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján az eljáró versenytanács az összefonódások horizontális-, vertikális-, portfólió- és konglomerátum hatásait vizsgálta [lásd a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 3/2009. számú Közleménye (a továbbiakban: Közlemény) 12. pontját].

Az érintett piacok

- 47) A Tpv. 14. § értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett termékpiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) a

⁴ A fenti küszöbszámok akkor is teljesülnek, ha a MediaLog Zrt. közös irányítás alatt, mely esetben a nettó árbevételének a felét kellene figyelembe venni.

fogyasztó, illetve az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.

- 48) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Érdemben azonban csak azon érintett piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti 46) pont szerinti versenyhatások fennállhatnak. Ezzel összefüggésben megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a jelen összefonódásnak (a konglomerátum hatás kivételével) kizárólag a Ringier Kiadó-csoport és a Julius-csoport egy vállalkozáscsoportba kerüléséből adódóan lehetnek versenyhatásai, mert a VCP-csoport (egy az összefonódás szempontjából nem releváns kisebbségi részesedésen kívül) nincs jelen Magyarországon.

Árupiacok

- 49) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint – egyezően a Versenytanács korábbi döntéseivel (Vj-169/2004., Vj-155/2008.) – a napilapok és az időszakos lapok (magazinok), továbbá azokon belül az eltérő tematikájú lapok olvasói szempontból elkülönült árupiacokhoz tartoznak. Szintén érvényesnek tartja az eljáró versenytanács azt a korábbi versenytanácsi gyakorlatot, hogy a politikai napilapokon belül az országos és a megyei lapok olvasói szempontból nem tartoznak azonos árupiachoz (Vj-169/2004.), mely megállapítást megerősítette a Bell Research Kft. által végzett kutatás [lásd 24) pont]. Az azonos tematikájú országos napilapok ugyanakkor olvasói szempontból ugyanazon árupiachoz tartoznak. Szintén egy árupiachoz tartoznak az azonos tematikájú és közel azonos időtávú (pl. heti/kétheti) időszakos lapok.
- 50) A hirdetési piac meghatározását a Versenytanács eddigi döntéseiben nyitva hagyta, és annak egyértelmű meghatározását az eljáró versenytanács a jelen eljárásban sem látta szükségesnek. Álláspontja szerint ugyanis nincs olyan reálisan szóba jöhető árupiac meghatározás, amely mellett káros versenyhatások merülnének fel a hirdetés piacán [lásd 57) pont].
- 51) Az eljáró versenytanács egymástól elkülönült árupiacokként azonosította a napilapok, illetve az időszakos lapok országos előfizetéses terjesztését, valamint a megyei lapok terjesztését.
- 52) A más típusú nyomdai szolgáltatásoktól eltérő árupiachoz tartozónak minősítette az eljáró versenytanács a coldset nyomdai szolgáltatást.

Földrajzi piac

- 53) Érintett földrajzi piacként az eljáró versenytanács a fenti árupiacok esetében – a megyei napilapok kivételével - Magyarország egész területét vizsgálta. Az egyes megyei napilapok esetében érintett földrajzi piacnak az a megye minősül, amelyben kiadásra kerül.

Az összefonódás hatásainak értékelése

Horizontális hatások

- 54) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyeken az összefonódásban résztvevő vállalkozáscsoportok (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen vannak.
- 55) A Ringier Kiadó-csoport és Julius-csoport azonos tevékenysége a lapkiadás és a lapok hirdetési felületeinek értékesítése.
- 56) A lapkiadás olvasói piaca tekintetében kizárólag a női és a konyhai magazinok magyarországi piacán van jelen Ringier Kiadó-csoport és a Julius-csoport is. Együttes érintett piaci részesedésük azonban nem éri el azt a mértéket (20 százalék), amely felett felmerülhetnek káros horizontális hatások.
- 57) A lapkiadás hirdetési piaca tekintetében a lehetséges legszűkebb olyan árupiac meghatározás, amely mellett még lehet horizontális hatása az összefonódásnak, a napilapokban történő hirdetés (ennél is szűkebb piac meghatározás, így a megyei és az országos napilapokban történő hirdetések elkülönült piacként történő kezelése esetén az összefonódásnak a hirdetési piacon nem lenne horizontális hatása). A napilapokban történő hirdetés feltételezett árupiacán Ringier Kiadó-csoport és a Julius-csoport együttesen 25-30 százalék közötti részesedése meghaladja azt a mértéket, amely felett nem zárhatók ki nyilvánvalóan a káros horizontális hatások. Az eljáró versenytanács azonban a fenti piaci részesedést nem ítélte olyan mértékűnek, amely okot adna a versenyfelügyeleti beavatkozásra. Álláspontja szerint ugyanis a szűkülő hirdetési piacon egy ilyen mértékű piaci részesedés életszerűen nem adhat alapot indokolatlan áremelések megvalósítására. Figyelemmel volt az eljáró versenytanács arra is, hogy az időszakos lapokban, illetve más médiumokban történő hirdetés, még külön piachoz tartozásuk feltételezése esetén is képesek bizonyos mértékű versenynyomást gyakorolni a napilapokban történő hirdetés feltételezett árupiacának szereplőire. Gyengítheti az összefonódás révén kialakuló vállalkozáscsoport érdekérvényesítő képességét az is, hogy a hirdetők médiamix-eket (különböző médiafelületeket) vesznek igényébe, ráadásul a jellemzően közreműködő hirdetési ügynökségek, bizonyos mértékű vevői erővel is rendelkeznek a hatékony reklámelérés megtervezésével összefüggésben.

Vertikális hatás

- 58) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozáscsoportok a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek, ami megteremtheti az érdekeltséget arra, hogy az egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely (vagy mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprés révén stb.).

- 59) Az összefonódásban résztvevő vállalkozáscsoportok között a Ringier Kiadó-csoport coldset nyomdai szolgáltatási és előfizetéses lapterjesztési tevékenysége, illetve a Julius-csoport lapkiadási tevékenysége között áll fenn vertikális kapcsolat.
- 60) A coldset nyomdai szolgáltatások érintett piacán a Ringier Kiadó-csoport részesedése nem éri el azt a mértéket (30 százalék), amely felett a közlemény alapján káros vertikális hatással kellene számolni, annak ellenére sem, hogy a kapacitás alapon a részesedés 30-40 százalék közötti. A kapacitások kihasználatlansága ugyanis a versenytársakat is jellemzi, és a napilap forgalom csökkenésével párhuzamosan a coldset nyomtatás iránti igényeknek a további mérséklődése várható.
- 61) A Ringier Kiadó-csoportba tartozó, országos előfizetéses lapterjesztést végző MediaLog Zrt.-vel az összefonódás révén egy vállalkozáscsoportba kerülő, a Julius-csoport által kiadott lapok között vertikális kapcsolatból fakadó versenyproblémát szintén nem azonosított az eljáró versenytanács, tekintettel arra is, hogy a Versenytanács a Vj-40/2008. számú eljárásban hozott határozatában kötelezettségként írta elő a MediaLog Zrt. részére szolgáltatásának diszkriminációmentes nyújtását⁵.

Portfólió hatás

- 62) A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozáscsoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozáscsoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes lehet versenykorlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.
- 63) Portfólió hatás esetén a Versenytanács – a nemzetközi versenyjogi gyakorlattal egyező – gyakorlata szerint az összefonódás csak akkor tiltható meg, ha azonosíthatók azok a konkrét mechanizmusok, amelyekeken keresztül a portfólióbővülés károsan befolyásolja a versenyfolyamatot (Vj-169/2004.).
- 64) Az összefonódás következtében a VCP-csoportban egyesül a Ringier Kiadó-csoport és Julius-csoport lapkiadási tevékenysége, ami versenyjogi tartalmát tekintve nem különbözik attól a helyzettől, mintha a két vállalkozáscsoport egyikének tevékenységi köre bővülne a másik vállalkozáscsoportéval.
- 65) A lapkiadás olvasói piacán a két vállalkozáscsoport áruai között nem volt azonosítható olyan, árukapcsolásra alapot adó kapcsolat, amely portfólió hatásokhoz vezethetne.
- 66) A lapkiadás hirdetési piacán azonban (azon nem egyértelműen elvethető feltételezés mellett, hogy a Ringier Kiadó-csoportba tartozó Népszabadság, mint országos politikai napilap és a Julius-csoportba tartozó megyei napilapok a hirdetés szempontjából külön árupiacokhoz tartoznak) nem zárható ki egyértelműen káros portfólió hatások jelentkezése. A Julius-csoport megyei lapjainak ugyanis saját megyéjükben nincs versenytársi megyei lapjuk. Szintén kiegészítheti egymást hirdetési szempontból a Ringier Kiadó-csoportba tartozó (hétfőtől szombatig megjelenő) Népszabadság és a Julius-csoportba tartozó

⁵ A vertikális hatás intenzitását a MediaLog Zrt. esetleges közös irányítása még enyhítené is, figyelemmel arra, hogy a másik közös irányító annak kihasználásában ellenérdekelte lehet.

Vasárnap Reggel, mely a megyei napilapok vasárnapi számaként, Budapesten és Pest megyében pedig önálló vasárnapi lapként jelenik meg, és szintén nincs olyan lap, amely versenytársának minősülne.

- 67) Ez a helyzet a hirdetések tekintetében elvileg lehetőséget ad az árukapcsolásra: akár direkt módon (a megyei napilapokban, illetve a Vasárnap Reggelben történő hirdetés csak a Népszabadságban történő hirdetéssel együtt lenne lehetséges), akár indirekt módon (a Népszabadságban történő hirdetés esetén a megyei lapban, illetve a Vasárnap Reggelben kedvezményesen lehetne hirdetni).
- 68) A visszaeső hirdetési keresletre és a hirdetési piac rugalmasságára tekintettel az eljáró versenytanács álláspontja szerint a direkt és az indirekt árukapcsolás sem látszik reális alternatívának. A Népszabadságnak – mint országos politikai napilapnak – a Julius-csoport megyei napilapjaival és a Vasárnap Reggellel egy vállalkozáscsoportba kerülése ugyan elvileg erősítheti az árukapcsolás lehetőségét a Julius-csoport jelenlegi, speciális olvasóköreket elérő lapjaival történő árukapcsolás lehetőségéhez képest. Az eljáró versenytanács azonban még ezt figyelembe véve sem látta reálisnak egy árukapcsoláson alapuló versenykorlátozó stratégia megvalósíthatóságát. Egyrészt ugyanis a megyei lapok és az országos politikai napilapok hirdetési között nem túl magas és csökkenő az átfedés. Másrészt az országos politikai napilapok bevételei között a hirdetési bevételek aránya érezhetően alatta marad az olvasói bevételeknek, és a hirdetési bevételek aránya csökkenő tendenciát mutat, ami alapján gyakorlatilag kizárható, hogy hirdetési árukapcsolással a versenytársi lapok kiszoríthatóak lennének a piacról, illetve esetleges kiszorulásuk esetén az árak emelését követően viszonylag gyorsan vissza tudnának lépni a hirdetési piacra.
- 69) Az előzőek mellett a direkt árukapcsolás végrehajtása azért is nehézségekbe ütközne, mert a megyei napilap nem lenne képes azt ellenőrizni, hogy a helyi jellegű hirdetésükkel hozzá forduló országos hirdetési igénye miként alakul.

Konglomerátum-hatás

- 70) Konglomerátum-hatásról akkor beszélhetünk, ha – jóllehet külön-külön vizsgálva egyetlen érintett piacon sem jön létre vagy erősödik meg gazdasági erőfölényes helyzet – összességében számottevően javul a vállalkozáscsoport vagyoni, pénzügyi illetve jövedelmi helyzete.
- 71) A Ringier Kiadó-csoport és a Julius-csoport tagjai jelenleg is jelentős tőkeerejű nemzetközi vállalkozás-csoportokhoz tartoznak, mire tekintettel az eljáró versenytanács álláspontja szerint káros konglomerátum-hatással az összefonódás következtében nem kell számolni.

Összegzés

- 72) Mindezek alapján az eljáró versenytanács a Tpv. 77. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdés c) pontja szerinti vizsgálói indítvánnyal – a kérelmezett összefonódást engedélyezte.

VI.

Eljárási kérdések

- 73) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tpv. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 74) Az eljáró versenytanács határozatát – a Tpv. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával – tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 75) Az eljáró versenytanács 2014. június 3-i, Vj/6-18/2014. számú végzésével a Tpv. 63. § (4) bekezdése alapján a Tpv. 63. § (3) bekezdése b) pontjának alkalmazásáról döntött, mire tekintettel a jelen eljárásban nem alkalmazta a Ket. 72. § (4) bekezdés a) pontja szerinti egyszerűsített döntést [lásd a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Versenytanács elnökének 2/2013. számú közleménye 12. a) pontját].
- 76) A Ket. 72. § (1) bekezdés db) pontja szerint a határozat rendelkező részének tartalmaznia kell a szakhatóság megnevezését és állásfoglalása rendelkező részét, míg az indokolásnak az ugyanezen bekezdés ed) pontja alapján a szakhatósági állásfoglalás indokolását. Minthogy a Médiatanács előzetes szakhatósági hozzájárulását a Ket. 72. § (4) bekezdés a) pontja alkalmazásával hozta meg, ezért az indokolás mellőzésre került.
- 77) A kérelmezők a Tpv. 62. § (1) bekezdés b) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat, továbbá az eljáró versenytanács Tpv. 63. § (3) bekezdés b) pontjának alkalmazásáról szóló Tpv. 63. § (4) bekezdése szerinti döntését követően a Tpv. 62. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően kiegészített igazgatási szolgáltatási díjat határidőben lerótták.
- 78) Az eljárást befejező döntést a Tpv. 63. § (3) bekezdésének bb) pontja szerint a hiánytalan kérelem, illetve a hiánypótlás beérkezését követő naptól számított négy hónapon belül kell meghozni. A kérelmezők a vizsgáló által a Tpv. 68. § (4) bekezdése alapján elrendelt hiánypótlást 2014. február 26-án teljesítették, így az ügyintézési határidő kezdőnapja – figyelemmel a Tpv. 63. § (3) bekezdésére – 2014. február 27. Ennek megfelelően – figyelemmel a Ket. 33. § (3) bekezdésének c) és e) pontjára, melyek értelmében a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő, továbbá az eljárás felfüggesztésének időtartama (a jelen eljárásban az időbeli átfedések kiszűrével: 99 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít be – az ügyintézési határidő 2014. október 4. Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. § (1) bekezdésén alapul. Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy az eljárás ügyfélkörének meghatározásakor figyelemmel volt arra, hogy a Versenytanács kialakult

gyakorlata szerint „*olyan esetben, amikor több ügylet hoz létre egyetlen összefonódást, akkor a közvetlen résztvevők körét az összefonódás gazdasági célja figyelembevételével tartalmilag kell meghatározni*” (lásd Versenytanács Tpv. -vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2013., 28.14.). Erre tekintettel – figyelemmel a 42) pontban foglaltakra is – a Julius Magazines Kft. is az összefonódás közvetlen résztvevőjének, és így a jelen eljárásban ügyfélnek minősül.

Budapest, 2014. július 22.

Dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
előadó versenytanácstagként eljárva

Dr. Bara Zoltán s.k.
versenytanácstag

Dr. Kőhalmi Attila s.k.
versenytanácstag